

Святецька Л.І., викладач гуманітарних дисциплін
ВСП «Технологіко-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ»

СТУДЕНТООРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Анотація. У даній статті розглядається та аналізується студентоорієнтований підхід у методиці викладання української мови за професійним спрямуванням. Досліджено форми, особливості даного підходу у викладанні.

Ключові слова. Студентоорієнтоване навчання; інтерактивна взаємодія; мультимедійні ресурси; мовна грамотність

У законі України «Про фахову передвищу освіту», виокремлено студентоорієнтоване навчання як сучасний підхід до організації освітнього процесу в системі фахової передвищої освіти. Насамперед, студентоорієнтований підхід означає, що для викладача у процесі педагогічної діяльності головною цінністю стає особистість студента, його потреби, право на власну думку. Навчання за таким підходом передбачає організацію навчально-пізнавальної діяльності студентів як активних суб'єктів, що усвідомлюють й регулюють процес власного пізнання.

Методика мовного питання у коледжі не повинна повторювати методики навчання української мови в середній школі, бо сучасна освіта очікує від педагогічного працівника охоплення великого обсягу інформації й орієнтована на розуміння студентами. Тому перед викладачем на заняттях стоїть не просте завдання, зокрема в контексті студентоорієнтованого підходу до викладання української мови за професійним спрямуванням.

Метою курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)» є сформувати національно-мовну особистість, ознайомити студентів з нормами сучасної української мови в професійному спілкуванні, з основними вимогами до складання та оформлення професійних документів, навчити їх професійного мовлення; підвищити загальномовний рівень майбутніх фахівців; формувати практичні навички ділового усного і писемного спілкування в колективі; розвивати комунікативні здібності.

Методикою викладання української мови (за професійним спрямуванням) передбачено організаційні форми навчання, які представлені:

- лекціями (вступною; інформаційною; лекцією- конкретизацією; лекцією-інтеграцією, узагальнюючою; підсумковою; нетрадиційними лекціями (лекцією-візуалізацію; лекцією-конференцією; лекцією із застосуванням техніки зворотного зв'язку);

- практичними заняттями, навчальними конференціями, захистами індивідуальних проєктів, проведенням «круглих столів», дискусій задля оволодіння практичними компетенціями;

- заліками та екзаменами для здійснення контролю теоретичних та практичних знань, умінь та мовно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців.

Студентоорієнтований підхід до викладання української мови (за професійним спрямуванням) передбачає посилення уваги до усного фахового спілкування студентів ВСП ТЕФК БНАУ.

Доцільним вважається виконання завдань на вибір з кількох можливих варіантів, який найкраще б надавався для конкретної ситуації фахового спілкування.

Інтерактивна взаємодія на заняттях сприятиме усвідомленню різноманітності професійно - комунікативних ситуацій, кращому усвідомленню ведення фахового діалогу, необхідності вдосконалення професійного мовлення.

Доречним під час виконання завдань є практичне використання різного типу словників, вироблення навичок користування ними, що сприятиме збагаченню лексичного та фразеологічного запасу удосконаленню мовної грамотності, підвищенню культури.

Набуті теоретичні знання з навчальної дисципліни поглиблюються студентами коледжу через використання мультимедійних ресурсів, зокрема, для вирішення ситуативно – комунікативних завдань («Прийом відвідувачів», «Співбесіда з роботодавцем», «Конфлікт між співробітниками», «Запізнення на роботу», «Ділові зустрічі») розрізнення фахової термінології у мовному потоці (фахові діалоги, дискусії на професійну тематику), установлення стильової відповідності мовлення створеній ситуації.

Студентоорієнтоване навчання у коледжі характеризується насамперед, незалежністю та самостійністю студента, розвивальним аспектом навчання та інтеграцією галузей знань.

Здобувачі фахової передвищої освіти володіють навиками складання резюме, формування портфоліо, ведення телефонної розмови, налагодження тісних партнерських зв'язків з роботодавцями. Всі ці інноваційні методи роботи зі студентами коледжу дають змогу орієнтуватися на ринку праці, спілкуватися з висококваліфікованими спеціалістами.

Однак, у процесі сприймання фахової інформації можуть виникати труднощі, які обумовлені віковими чи іншими розбіжностями. Для подолання їх студенти коледжу повинні володіти мовним етикетом – сукупністю стандартних типових словесних

формул, уживання їх у професійних ситуаціях. Тож комуніканти повинні уникати помилок.

Отже, вагомим значенням для якісної підготовки фахівців є створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів фахової передвищої освіти. Студентоорієнтований період передбачає організацію освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства, що ґрунтується на взаємодії викладачів і студентів.

«Освіта – те, що люди роблять з вами. Пізнання – те, що ви робите для себе», - сказав Джон Іто.

Використані джерела

1. Закон України «Про фахову передвищу освіту» (Відомості Верховної ради, 2019, №30, ст.119), - Режим доступу: <http://szakon.rada.gov.ua/laws/main/2745-19>
2. Кнодель Л.В. Педагогіка вищої школи: посібник/ Л.В.Кнодель.- Київ: Вид. Паливода А.В., 2008
3. Стаслюк В.В. Головна функція закону підвищення якості підготовки фахівців./ В.Стасюк// Освітня траєкторія. -№1.-с.7
4. Толочко С.В. (2019) Концепція та методика формування науково-методичної компетентності викладачів у системі післядипломної педагогічної освіти: монографія. Київ: Вид. НПУ ім. М.П.Драгоманова
5. <https://naurok.com.ua/publ/421616>
<https://naurok.com.ua/studentoori-ntovane-navchannya-pid-chas-vikladannya-ukra-nsko-movi-za-profesiynim-spryamuvannyam-421616.html>